

Voices through Water

Zestaw narzędzi metodologii kreatywnych i aktywistycznych

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Numer projektu: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Sfinansowano ze środków Unii Europejskiej. Jednak wyrażono tu wyłącznie poglądy i opinie autorów, które nie uszają odzwierciedlać poglądów i opinii Unii Europejskiej i OeAD-GmbH. Ani Unia Europejska, ani OeAD-GmbH nie może ponosić za nie odpowiedzialności.

Voices through water © jest objęty licencją
[Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Dokument filmowy/dźwiękowy: Wiadomość do przyjaciela

Artistic, Advocacy, Activist

Uczestnicy zostają zaproszeni do stworzenia krótkiej wiadomości do przyjaciela/przyjaciółki w stylu dokumentalnym na temat określonego miejsca lub sytuacji. Przedstawiając obserwacje w formie osobistej wiadomości, uczestnicy rozwijają podejście "gawędziarskie" (oparte na opowiadaniu historii), które równoważy dziennikarski reportaż osobistą perspektywą. Rezultatem jest nagranie wideo lub audio o długości 2-3 minut.

Zastosowaliśmy tę metodę do refleksji nad naszymi podróżami w trakcie projektu, zastanowienia się nad naszymi odczuciami i obserwacjami oraz dzielenia się nimi z innymi.

Grupa docelowa

Młodzi ludzie; studenci kierunków mediowych, twórcy treści, dziennikarze, wszyscy zainteresowani dokumentalnym opowiadaniem historii

Min. 1- maks. 20 uczestników (działanie może być indywidualne lub w grupach po 2-3 osoby)

Środowisko

Dowolne - działanie można zrealizować na miejscu lub przygotować w klasie przed nagraniem

Czas potrzebny

1,5-2 godziny

Materiały

- Smartfony lub aparaty/kamery do rejestrowania obrazu
- Notatniki, długopisy do pisania scenariusza
- Opcjonalnie: proste aplikacje do montażu w telefonach

Cel/zamierzenie

- Rozwijanie umiejętności w zakresie opowiadania historii na podstawie obserwacji oraz technik dokumentalnych
- Ćwiczenie zachowania równowagi między obiektywną relacją a perspektywą osobistą
- Poznawanie filmu dokumentalnego jako narzędzia do dzielenia się obserwacjami i jako inspirującego działania

Instrukcje krok po kroku

Krok 1 – Wstęp

10 minut

- Wyjaśnij koncepcję: tworzenie dokumentalnej wiadomości dla bliskiego przyjaciela/bliskiej przyjaciółki
- Krótko omów zasadę równowagi między relacjonowaniem faktów a osobistą reakcją

Krok 2 – Wybór miejsca, tematu i opracowanie scenariusza

20 minut

- Uczestnicy szybko wskazują miejsce, sytuację lub problem do udokumentowania
- Przygotujcie prosty zarys scenariusza obejmujący:
 - Gdzie znajdują się uczestnicy i co obserwują
 - Najważniejsze fakty na temat tego miejsca/sytuacji
 - Osobiste reakcje
 - Możliwe rozwiązania lub następne kroki (jeśli dotyczy)

Krok 3 – Wskazówki techniczne

5 minut

Podstawowe wskazówki dotyczące nagrywania obrazu/dźwięku smartfonem:

- Trzymaj telefon w ustawieniu poziomym, chyba że ze szczególnych powodów potrzebujesz nagrania w pionie.
- Naturalne światło jest twoim sprzymierzeńcem – ustaw się tak, żeby światło padało na twarz osoby filmowanej, nie za nią.
- Podejdź jak najbliżej filmowanej osoby – mikrofony w telefonach działają najlepiej w zasięgu 1-2 metrów.
- Filmuj w najwyższej rozdzielczości dostępnej w twoim telefonie i zawsze zaczynaj z całkowicie naładowaną baterią i dużą ilością wolnej pamięci. Jeśli planujesz filmować dłużej, weź power bank.
- Pamiętaj o względach etycznych, kiedy filmujesz w przestrzeni publicznej:
 - Zgoda i transparentność – zawsze przedstawiaj się jako filmowiec i wyjaśnij, na czym polega twój projekt, kiedy podchodzisz do ludzi, których chcesz sfilmować. Unikaj filmowania osób w delikatnych sytuacjach, nawet jeśli są w miejscu publicznym.
 - Wrażliwość kulturowa – zbierz informacje o miejscowych zwyczajach i normach kulturowych, zanim zaczniesz filmować. To, co dopuszczalne w jednej społeczności, w innej może być obraźliwe.

Krok 4 – Nagrywanie/Filmowanie

45 minut

- Uczestnicy udają się w wybrany plener/do miejsca filmowania (najlepiej niedaleko)
- Nagrywają swoje wiadomości dokumentalne (2-3 minuty ostatecznej długości)
- Nagrywają ewentualny dodatkowy materiał filmowy/dźwiękowy

Krok 5 – Przegląd nagrań i podstawowy montaż

30 minut

Powrót na miejsce spotkania

- Przeglądajcie nagrane materiały i wybierzcie najlepsze ujęcia
- Prosty montaż materiału

Krok 6 – Pokaz dokumentów i refleksja

10 minut

- Obejrzyjcie/wysłuchajcie stworzonych przez uczestników dokumentów
- Krótka dyskusja na temat skuteczności i potencjalnych zastosowań

Wskazówki dla trenera

- Wybierz miejsce w pobliżu, z kilkoma interesującymi możliwościami dokumentalnymi
- Podkreśl, że perfekcja techniczna jest mniej istotna niż opowiedzenie historii
- Jeśli macie mniej czasu, poproś uczestników, by pracowali w parach: jedna osoba filmuje, kiedy druga mówi
- Zasugeruj prostą strukturę dokumentu: wstęp, 3 główne obserwacje, osobista reakcja, zakończenie/wnioski
- Przypomnij uczestnikom, że często krótsze znaczy lepsze – niech celem będzie klarowność i mocny efekt
- Zachowaj ostrożność filmując ludzi, którzy mogą doświadczać bezdomności, kryzysu zdrowia psychicznego lub innej trudnej sytuacji.
- Na wszelki wypadek upewnijcie się, że macie wystarczająco dużo miejsca w pamięci telefonu, by pomieścić nagrany materiał. Obserwujcie pogodę, czy nie zanoszą się jakieś nagłe zmiany.

Komentarz

Krótką wersją tego działania kładzie nacisk raczej na spontaniczność i instynktowne opowiadanie niż na rozbudowaną produkcję. Ograniczenia czasowe pomagają uczestnikom skupić się na najważniejszych elementach ich przekazu, zamiast pogubić się w perfekcjonizmie. Krótkie dokumenty, które w ten sposób powstaną, często charakteryzują się ujmującą bezpośredniością, która dobrze się sprawdza w mediach społecznościowych i szybkiej komunikacji.

Alternatywa

Realizacja online:

- Uczestnicy dokumentują swoje bezpośrednie otoczenie lub miejsce widoczne z ich okien
- Skorzystajcie z funkcji "breakout rooms" w programie do wideokonferencji, by planować w małych grupach
- Uczestnicy, którzy wolą nie filmować fizycznych przestrzeni, mogą stworzyć nagrania z ekranu z podłożonym głosem
- W przypadku dokumentów przygotowywanych wspólnie, przed nagraniem podzielcie się wstępnymi wersjami scenariusza
- Załóżcie wspólny cyfrowy folder, w którym będą zapisywane skończone prace
- W fazie prezentowania prac skorzystajcie z funkcji udostępniania ekranu
- Do celów refleksji przygotuj cyfrowy formularz informacji zwrotnej, oprócz dyskusji ustnej

Źródło

Opracowała Ivona Remundová na podstawie szybkich technik dokumentalnych wykorzystywanych w szkoleniach dziennikarstwa mobilnego.